

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

V Bruseli 27. mája 2026
(OR. en)

2023/0250(COD)

PE-CONS 11/26

JAI 223
COPEN 53
DROIPEN 32
FREMP 62
SOC 91
CODEC 286

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica 2012/29/EÚ, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2026/...

Z ...,

ktorou sa mení smernica 2012/29/EÚ, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 82 ods. 2 písm. c),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom²,

¹ Ú. v. EÚ C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj>.

² Pozícia Európskeho parlamentu z 21. mája 2026 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z

keďže:

- (1) Únia prijala smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ³ s cieľom zabezpečiť, aby boli obetiam trestných činov poskytované primerané informácie, podpora a ochrana a aby sa mohli zúčastňovať na trestnom konaní.
- (2) Komisia vo svojom pracovnom dokumente útvarov z 28. júna 2022 o hodnotení smernice 2012/29/EÚ dospela k záveru, že hoci smernica 2012/29/EÚ vo všeobecnosti priniesla očakávané výhody a mala pozitívny vplyv na práva obetí, určité problémy týkajúce sa práv obetí podľa uvedenej smernice stále pretrvávajú. K zisteným nedostatkom patrí nedostatočná schopnosť prístupu k informáciám, prístupu k podpore a ochrane podľa individuálnych potrieb každej obete, účasti na trestnom konaní a dosiahnutia rozhodnutia o náhrade škody páchatelom počas trestného konania. Cieľom tejto revízie smernice 2012/29/EÚ je reagovať na nedostatky zistené v uvedenom hodnotení a v rámci početných konzultácií.
- (3) Obete, ktoré zažívajú prierezovú diskrimináciu, sú vystavené zvýšenému riziku ujmy v dôsledku sekundárnej a opakovanej viktimizácie. Je preto dôležité, aby členské štáty pri vykonávaní smernice 2012/29/EÚ riešili osobitné potreby obetí postihnutých prierezovou diskrimináciou.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

- (4) S cieľom zabezpečiť komplexné komunikačné kanály, ktoré zohľadňujú zložitosť potrieb obetí v súvislosti s ich právom na prístup k informáciám, by všetky obeť bez ohľadu na to, kde v Únii a za akých okolností k trestnému činu došlo, mali mať prístup k linkám pomoci pre obeť použitím celoúnijného telefónneho čísla 116 006. Zavedením uvedeného celoúnijného telefónneho čísla by nemali byť dotknuté existujúce vnútroštátne telefónne čísla vrátane čísiel pre linky pomoci, ktoré prevádzkujú mimovládne organizácie. Okrem telefonického prístupu by linky pomoci pre obeť mali byť prístupné aj prostredníctvom iných informačných a komunikačných technológií vrátane online aplikácií a webových sídiel. Takéto služby sa môžu sprístupniť aj prostredníctvom chatovacích polí. Informácie poskytované na webových sídlach by mali zahŕňať aj informácie uvedené v tejto smernici týkajúce sa zvyšovania informovanosti a komunikácie o právach obetí, čo by informácie poskytované na webových sídlach zjednodušilo a zároveň by zabránilo duplicitu webových sídiel obsahujúcich informácie o právach obetí. Prostredníctvom liniek pomoci by mali mať obeť možnosť získať informácie o ich právach, dostať emocionálnu podporu a v prípade potreby by sa mal ich prípad postúpiť polícii alebo iným službám vrátane iných špecializovaných liniek pomoci. Emocionálnu podporu možno chápať ako empatický prístup k obetiam, vďaka ktorému sa môžu cítiť akceptované a v bezpečí a slobodne sa vyjadrovať. Linky pomoci by mali obetiam sprostredkovať kontakt aj na iné špecializované linky pomoci, ktoré sú uvedené v rozhodnutí Komisie 2007/116/ES⁴, ako je napríklad detská linka pomoci dostupná na harmonizovanom telefónnom čísle „116 111“, horúca linka pre nezvestné deti dostupná na harmonizovanom telefónnom čísle „116 000“ a linka pomoci pre obeť násilia voči ženám dostupná na harmonizovanom telefónnom čísle „116 016“.

⁴ Rozhodnutie Komisie 2007/116/ES z 15. februára 2007 o rezervovaní národného číselného rozsahu začínajúceho sa 116 pre harmonizované čísla pre harmonizované služby sociálneho významu (Ú. v. EÚ L 49, 17.2.2007, s. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

Služby poskytované linkami pomoci by mali byť dostupné v úradnom jazyku alebo úradných jazykoch členského štátu, ako sa stanovuje v jeho vnútroštátnom práve. V prípade služieb poskytovaných prostredníctvom liniek pomoci by sa členské štáty mali snažiť zabezpečiť poskytovanie uvedených služieb aspoň v jednom ďalšom jazyku, ktorý je v dotknutom členskom štáte bežne zrozumiteľný. V takom prípade je na členskom štáte, aby sa na základe objektívnych kritérií rozhodol, ktorý ďalší jazyk si zvolí. Bežne zrozumiteľným jazykom je jazyk, ktorý sa v členskom štáte používa popri úradnom jazyku alebo úradných jazykoch a pri ktorom možno odôvodnene očakávať, že mu obeť rozumie. Bežne zrozumiteľným jazykom by mohol byť napríklad menšinový jazyk v členskom štáte, jazyk obzvlášť zraniteľného obyvateľstva alebo jazyk, ktorý sa vo veľkej miere používa na medzinárodnej úrovni. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa služby liniek pomoci, ktoré obetiam poskytujú informácie uvedené v tejto smernici alebo ich odkazujú na príslušné služby či špecializované linky pomoci prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, poskytovali v jazyku, ktorému obeť môže rozumieť, pokiaľ je to možné aspoň prostredníctvom prekladateľských a tlmočnických technológií. Linky pomoci by sa mali prevádzkovať bezpečne, pričom by sa malo zaistiť, aby sa informácie, a najmä údaje, nevymieňali spôsobom, ktorý umožňuje prístup bez riadneho povolenia. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne postupy, je dôležité, aby sa zaviedli náležité bezpečnostné opatrenia na zabránenie akémukoľvek neoprávnenému prístupu. Je dôležité, aby boli linky pomoci dostupné nielen prostredníctvom vnútroštátnych hovorov prostredníctvom celoúniijného harmonizovaného čísla 116 006, ale aby na ne bolo možné zavolať aj z iného členského štátu, najmä v prípade obetí, ktoré utrpeli ujmu v inom členskom štáte, ako je ich členský štát pobytu.

To by sa malo zabezpečiť napríklad poskytnutím ďalšieho čísla, na ktoré možno zavolať z iného členského štátu, aby sa obeť spojila s linkou pomoci, na ktorú sa potrebuje obrátiť s cieľom vyhľadať príslušnú pomoc. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby podpora poskytovaná linkami pomoci nemala vplyv na právo obetí dostávať informácie o svojich právach a svojom prípade, ako aj komunikovať s príslušnými orgánmi a so službami všeobecnej alebo špecializovanej podpory obetí prostredníctvom vhodných komunikačných a informačných technológií. Linky pomoci by mali byť prevádzkované primerane vyškolenými osobami vrátane dobrovoľníkov, aby sa v súlade s existujúcimi normami kvalitnej podpory zabezpečila vysoká úroveň služieb a citlivý prístup k obetiam. Linky pomoci by mali fungovať podľa všeobecných pravidiel stanovených v smernici 2012/29/EÚ zmenenej touto smernicou pre služby na podporu obetí a konať v záujme obetí a mali byť dôverné a bezplatné.

- (5) Oznamovanie trestných činov v Únii by sa mal zlepšiť, aby bolo možné bojovať proti beztrestnosti, zabrániť opakovanej viktimizácii a zaistiť bezpečnejšiu spoločnosť. Obete si niekedy neuvedomujú, že sú obeťami trestného činu, aj keď utrpeli ujmu, ako napríklad obeť počítačovej kriminality. Je potrebné bojovať proti ľahostajnosti verejnosti voči trestnej činnosti zvyšovaním verejnej informovanosti, poskytovaním pomoci obetiam, odstraňovaním akýchkoľvek prekážok pri oznamovaní trestného činu a vytváraním bezpečnejšieho prostredia pre obeť na oznamovanie trestných činov. Týka sa to najmä obetí, u ktorých je najmenej pravdepodobné, že trestný čin oznámia, čo sú zvyčajne tie obeť, ktoré potrebujú ochranu najviac. S cieľom riešiť nedostatočné oznamovanie je takisto dôležité uľahčiť osobám, ktoré vedia alebo majú v dobrej viere podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, oznamovanie spáchania trestného činu príslušným orgánom.
- (6) Neoznamovanie alebo nedostatočné oznamovanie trestných činov má vplyv na celú Úniu a bráni hladkému fungovaniu európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Proces oznamovania trestných činov zahŕňa rôzne kroky vymedzené v príslušných procesných pravidlách stanovených vo vnútroštátnom práve. V relevantných a príslušných prípadoch uvedené kroky zahŕňajú podanie sťažnosti alebo konanie príslušných orgánov z úradnej moci. Proces oznamovania trestných činov by sa mal zefektívniť, aby zlepšil predchádzanie trestnej činnosti a pôsobil ako odstrašujúci prostriedok pre potenciálnych páchatel'ov. Smernica 2012/29/EÚ by sa preto mala zmeniť, aby sa uľahčilo oznamovanie trestných činov prostredníctvom ľahko dostupných a používateľsky ústretových informačných a komunikačných technológií.

- (7) V snahe zabezpečiť obetiam účinný prístup k spravodlivosti by mali členské štáty zaviesť bezplatné, prístupné, používateľsky ústretové, bezpečné a ľahko dostupné kanály na oznamovanie trestných činov. Osobné oznamovanie trestných činov by sa mohlo považovať za vhodnejšie okrem iného v naliehavých prípadoch, ako sú prípady zahŕňajúce bezprostrednú hrozbu, v prípadoch, keď sú potrebné okamžité následné opatrenia, alebo v prípadoch, keď je potrebné bezodkladne zabezpečiť dôkazy alebo keď je osobný kontakt nevyhnutný na zabezpečenie účinnosti vyšetrovania trestného činu. Oznamovanie trestných činov prostredníctvom informačných a komunikačných technológií by sa mohlo považovať za vhodné okrem iného pri určitých nenaliehavých prípadoch alebo nenásilných trestných činoch. Medzi násilné prípady patria prípady zahŕňajúce fyzické alebo psychické násilie. Pri určovaní dostupnosti takéhoto oznamovania by členské štáty mali zvážiť najlepší záujem obete s prihliadnutím na to, či by oznamovanie online zabezpečilo včasné overenie, posúdenie alebo spracovanie oznámenia príslušným orgánom, či by oznámenie online viedlo k riziku straty alebo poškodenia dôkazov a či by oneskorený alebo nedostatočný výsluch obete mal nepriaznivý vplyv na prípad.

- (8) Členské štáty by mali uľahčiť oznamovanie treťou stranou. Oznamovanie treťou stranou môže predstavovať alternatívu k oznamovaniu priamo príslušnému orgánu a umožňuje obetiam v dobrej viere informovať o trestnom čine náležite vyškolenú tretiu stranu, napríklad organizáciu občianskej spoločnosti alebo mimovládnu organizáciu. Táto tretia strana následne so súhlasom obeť, ak ho obeť dokáže poskytnúť, informuje príslušné orgány. Oznamovanie treťou stranou môže obetiam za určitých okolností uľahčiť prístup k spravodlivosti, napríklad ak sa obávajú následkov. Zároveň pomáha riešiť nedostatočné oznamovanie trestných činov. Členské štáty môžu podporovať a uľahčovať oznamovanie treťou stranou presadzovaním užšej spolupráce a dialógu medzi príslušnými orgánmi a organizáciami občianskej spoločnosti, pri ktorých je pravdepodobné, že ich obeť informujú o trestných činoch. Vďaka uvedenej spolupráci a dialógu môžu príslušné orgány presne pochopiť výskyt trestných činov na miestnej alebo spoločenskej úrovni. Oznamovaním treťou stranou nie sú dotknuté vnútroštátne procesné pravidlá týkajúce sa formalizácie oznamovania a predkladania dôkazov. Takéto oznamovanie sa líši od zastupovania obetí tretími stranami v trestnom konaní a nie sú ním dotknuté pravidlá uplatniteľné v členských štátoch, pokiaľ ide o postup potrebný na to, aby príslušný orgán rozhodol, či v určitom prípade formálne začne vyšetrovanie.

- (9) Opatreniami prijatými na ochranu obetí pred tým, ako je páchateľ informovaný o oznámení trestného činu, nie sú dotknuté články 3 a 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ⁵.
- (10) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby osoby, ktorých sloboda je obmedzená, mohli účinne oznámiť trestný čin spáchaný v zariadeniach, ako sú inštitúcie duševného zdravia a sociálnej starostlivosti, detské domovy a domovy dôchodcov a akékoľvek iné verejné alebo súkromné uzavreté zariadenia pod kontrolou súdnych, správnych alebo iných orgánov verejnej moci, alebo v akejkoľvek súkromnej inštitúcii, ktorú tieto osoby nesmú opustiť alebo nemôžu svojvoľne opustiť.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 1.6.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).

- (11) Je dôležité, aby všetky členské štáty vytvorili účinnejšie mechanizmy na kontaktovanie obetí neoznámených trestných činov. Neoznámené trestné činy sú značným problémom. V prieskume Agentúry Európskej únie pre základné práva z roku 2021 s názvom „Crime, Safety and Victims’ Rights“ (Trestná činnosť, bezpečnosť a práva obetí) sa zistilo, že vo väčšine prípadov obeť neoznamujú trestné činy. Obzvlášť znepokojujúce je to v súvislosti s určitými druhmi trestných činov, ako je napríklad domáce násilie, a v prípade určitých kategórií obetí, najmä tých najzraniteľnejších. V snahe riešiť nedostatočné oznamovanie by sa členské štáty mali nabádať k tomu, aby si vymieňali najlepšie postupy a zvažili inovatívne opatrenia zamerané na zvýšenie miery oznamovania trestných činov. V tejto súvislosti niektoré členské štáty zaviedli politiky založené na prístupe „slobodne prísť a odísť“, vďaka ktorému môžu osoby oznámiť trestný čin príslušným orgánom bez ohľadu na svoj pobytový status alebo bez strachu z dôsledkov v prípade, že sa odhalí ich neregulárne postavenie. Príslušné orgány by mali dodržiavať príslušné pravidlá Únie týkajúce sa ochrany údajov, najmä zásadu, že osobné údaje by sa nemali spracúvať na iný účel, ako je ten, na ktorý boli zhromaždené, pokiaľ na to podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva neexistuje právny základ a pokiaľ je spracúvanie na takýto iný účel nevyhnutné a primerané v demokratickej spoločnosti. V závislosti od účelu spracúvania by príslušné orgány mali uplatňovať primeraný rámec na ochranu údajov, a to aj vtedy, keď sa osobné údaje prenášajú medzi rôznymi orgánmi.
- (12) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa riadne zaznamenávalo informovanie obetí o ich práve získať informácie o trestnom konaní a žiadosť obetí o získanie takýchto informácií.

- (13) Cílené a integrované služby podpory by mali byť dostupné širokej škále obetí s osobitnými potrebami. Medzi takéto obeť môžu patriť nielen obeť sexuálneho násillia a obeť rodovo motivovaného násillia vrátane násillia na ženách a domáceho násillia, ale aj obeť obchodovania s ľuďmi, obeť organizovanej trestnej činnosti, obeť so zdravotným postihnutím, obeť vykorisťovania, obeť trestných činov z nenávisti, obeť terorizmu, obeť mučenia, obeť nedobrovoľného zmiznutia a obeť genocídy, zločinov proti ľudskosti, vojnových zločinov alebo zločinov agresie v zmysle vymedzenia v článkoch 6, 7, 8 a 8a Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu. Ako súčasť cielenej a integrovanej reakcie pre obeť sexuálneho násillia môžu služby zdravotnej starostlivosti v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia zahŕňať núdzovú antikoncepciu, postexpozičnú profylaxiu, testovanie na sexuálne prenosné infekcie a prístup k umelému prerušeniu tehotenstva, ak sú v danom členskom štáte v súlade s vnútroštátnym právom vrátane ústavných zákonov a ustanovení legálne dostupné. Tento prístup by mal plne rešpektovať zodpovednosť členských štátov za vymedzenie ich zdravotnej politiky a za organizáciu a poskytovanie zdravotníckych služieb a zdravotnej starostlivosti v súlade s článkom 168 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).
- (14) Služby všeobecnej podpory sú služby zriadené na podporu všetkých obetí trestných činov. Služby špecializovanej podpory sú služby prispôsobené osobitným skupinám obetí alebo sú osobitným druhom služby. Takéto služby špecializovanej podpory sa môžu poskytovať konkrétnym skupinám obetí, napríklad na základe druhu trestného činu, ktorého obeťou sa stali, alebo na základe osobnej charakteristiky obeť.

- (15) Služby všeobecnej a špecializovanej podpory by mali byť obetiam ľahko prístupné na nediskriminačnom základe pred trestným konaním, počas neho a primeraný čas po jeho skončení. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby geografické rozloženie služieb pre obeť bolo dostatočné, napríklad aby existovali služby vo vidieckych, vzdialených a riedko osídlených oblastiach, s prihliadnutím na geografické a demografické zloženie dotknutého členského štátu, primerané otváracie hodiny a poskytovanie služieb prostredníctvom viacerých kanálov. Služby všeobecnej a špecializovanej podpory by sa mali koordinovať najmä prostredníctvom odporúčaní založených na osobitných potrebách obetí, mali by byť bezplatné a dôverné a zároveň by mali byť primerane chránené pred neoprávneným zverejnením.
- (16) V čase krízy môže byť obzvlášť potrebné zabezpečiť, aby mali obeť trestných činov prístup k službám podpory v súlade so svojimi individuálnymi potrebami. V dôsledku krízy môže byť pre členské štáty ťažké zabezpečiť, aby všetky služby, ktoré sa obetiam bežne poskytujú, fungovali naplno. V prípade krízy je dôležité, aby členské štáty zabezpečili riešenie aspoň individuálnych základných potrieb obetí. Takéto individuálne základné potreby by mohli zahŕňať urgentnú zdravotnú starostlivosť, zariadenia núdzového bývania a opatrenia fyzickej ochrany a psychologickej podpory.
- (17) Dodatočná psychologická podpora by mala byť k dispozícii obetiam, ktoré takúto podporu potrebujú, a to tak dlho, ako je to potrebné, v súlade s ich individuálnymi potrebami, ak sa na základe individuálneho posúdenia podľa tejto smernice zistila osobitná potreba psychologickej podpory.

- (18) V snahe zabrániť vážnym dôsledkom viktimizácie v ranom veku, ktoré môžu negatívne ovplyvniť celý život obeť, je nevyhnutné zabezpečiť, aby bola všetkým detským obetiam vrátane detí, ktoré utrpeli ujmu v dôsledku toho, že sa stali svedkami trestného činu, poskytovaná najvyššia úroveň podpory a ochrany. Všetky príslušné orgány by mali prijať prístup zohľadňujúci potreby detí. Okrem toho je dôležité, aby najzraniteľnejšie detské obeť v súlade so svojimi individuálnymi potrebami využívali cielené a integrované služby podpory a ochrany, ktoré zahŕňajú koordinovaný a kooperatívny prístup justičných orgánov a sociálnych služieb. Bez toho, aby boli dotknuté existujúce vnútroštátne systémy podpory, sa členské štáty vyzývajú, aby takéto služby podpory a ochrany poskytovali v tých istých priestoroch, pokiaľ by to mohlo zlepšiť prístupnosť, koordináciu a celkové blaho dieťaťa.
- (19) Účasť na konaní môže byť pre obeť emocionálne zložitou a náročnou skúsenosťou. Je preto dôležité, aby sa obetiam, ktoré sa nachádzajú v priestoroch súdu, poskytovala pomoc a aby sa mohli aktívne zúčastňovať na trestnom konaní v súlade s úlohou v ňom. Všetky obeť, ktoré potrebujú informácie a emocionálnu podporu v priestoroch súdu, kde trestné konanie prebieha, najmä obeť závažných trestných činov, by preto mali dostať praktické informácie o organizačných aspektoch súdneho konania, ako aj emocionálnu podporu. Emocionálnu podporu môžu podľa rozhodnutia členských štátov ponúkať napríklad zamestnanci súdov, vyškolení dobrovoľníci, služby na podporu obetí alebo príslušné orgány. Takáto pomoc si nevyžaduje zabezpečenie dodatočných zariadení ani trvalú prítomnosť služieb na podporu obetí v priestoroch súdu.

- (20) Všetky obeť v Únii by mali byť v súlade so svojím postavením v trestnom konaní informované o rozhodnutiach, ktoré boli vydané počas súdneho konania a ktoré sa ich priamo dotýkajú. K takýmto rozhodnutiam by mali patriť aspoň rozhodnutia o tlmočení a preklade počas súdnych pojednávaní a rozhodnutia týkajúce sa osobitných ochranných opatrení, ktoré majú k dispozícii obeť s osobitnými potrebami ochrany. Obeť by takisto mali mať právo požiadať o preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa ich práva na tlmočenie a preklad, ich práva byť vypočuté a ich práva na právnu pomoc, ak sa takéto rozhodnutia vydajú počas súdnych pojednávaní. Právo požiadať o preskúmanie by sa malo uplatňovať v súlade s postupmi stanovenými vo vnútroštátnom práve a s postavením obetí v trestnom konaní. Uvedené právo si nevyžaduje, aby členské štáty stanovili samostatný alebo nový mechanizmus alebo postup, v rámci ktorého možno rozhodnutie napadnúť, ak takýto mechanizmus alebo postup už existuje, a nemalo by neprimerane predlžovať trestné konanie ani ho prerušovať. Malo by byť možné vykonať preskúmanie rozhodnutia na tom istom stupni, prípadne tým istým orgánom. Malo by byť možné vykonať aj ústne preskúmanie počas súdneho konania s náležitým ohľadom na právo obeť na preklad a tlmočenie.

- (21) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa páchatel'ovi nesprístupňovali osobné údaje týkajúce sa miesta pobytu ani iné rovnocenné kontaktné údaje obete. Vo výnimočných prípadoch, keď by sa takéto údaje mali páchatel'ovi poskytnúť, príslušný orgán by mal pri posudzovaní toho, či je potrebné takéto údaje sprístupniť, zohľadniť výkon práv na obhajobu s náležitým ohľadom na článok 7 smernice 2012/13/EÚ, aby sa zabránilo porušeniu práv na obhajobu a poškodeniu akéhokoľvek oprávneného záujmu na sprístupnení, ktorý by mohol prevážiť nad právom obete na ochranu osobných údajov. Vo výnimočných prípadoch, keď je potrebné takéto údaje sprístupniť, je dôležité, aby príslušné orgány zvážili prijatie náležitých ochranných opatrení na zmiernenie akýchkoľvek potenciálnych rizík psychickej alebo fyzickej ujmy spôsobenej obeti. Touto smernicou nie je dotknuté vnútroštátne právo týkajúce sa transparentnosti a prístupu verejnosti k informáciám, ktoré je založené na ústavných tradíciách členských štátov.

- (22) Právo na právnu pomoc je nevyhnutné na zabezpečenie všeobecného prístupu k spravodlivosti a účinnej účasti obetí na trestnom konaní, a preto by mal byť prístup k právnej pomoci umožnený obetiam, ktoré majú právo stať sa účastníkmi trestného konania. To by malo zahŕňať obeť, ktoré majú postavenie účastníka konania v čase podania žiadosti o právnu pomoc, ako aj obeť, o ktorých formálnom postavení účastníka konania sa rozhodne v neskoršej fáze konania, napríklad v situácii, keď sa postavenie účastníka konania prizná až po rozhodnutí stíhať páchateľa. Právna pomoc by mala pokrývať náklady a výdavky súvisiace s pomocou právnika počas trestného konania vrátane nákladov, ktoré vznikli pred priznaním postavenia účastníka konania. Ak sa už vykonalo individuálne posúdenie podľa tejto smernice, členské štáty sa vyzývajú, aby pri skúmaní skutkových okolností zohľadnili výsledky tohto posúdenia. Určitým kategóriám obetí, ako sú obeť so zdravotným postihnutím, detské obeť alebo obeť určitých trestných činov, a najmä obeť v zraniteľnej situácii, ktoré majú právo stať sa účastníkmi trestného konania, by sa mala poskytnúť právna pomoc, ak nemajú dostatočné prostriedky. Tieto kategórie by mali členské štáty vymedziť vo vnútroštátnom práve. Touto smernicou nevzniká žiadne právo stať sa účastníkom trestného konania. Členské štáty sa vyzývajú, aby poskytovali právnu pomoc obetiam rodovo motivovaného násillia, terorizmu a obchodovania s ľuďmi bez ohľadu na preskúmanie majetkových pomerov alebo skutkových okolností.

- (23) Všetky obeť by sa mali posudzovať včas, vhodne, účinne a primerane v súlade s touto smernicou a s vnútroštátnymi postupmi, ktoré sú relevantné na to, aby ustanovenia tejto smernice nadobudli účinnosť. Vnútroštátne postupy sú dôležité na zabezpečenie toho, aby boli podporné a ochranné opatrenia prispôsobené individuálnym potrebám obeť a okolnostiam a aby príslušné orgány na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni mohli rozhodnúť o praktickej organizácii posúdení vrátane najvhodnejších inštitúcií alebo orgánov na ich vykonanie. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby bola obeť poskytovaná podpora a ochrana, ktorá zodpovedá ich individuálnym potrebám. Individuálne posúdenie potrieb obeť v oblasti podpory a ochrany by malo trvať tak dlho, ako je to potrebné, v závislosti od individuálnych potrieb obeť. To znamená, že uvedené posúdenie sa môže vykonávať vo fázach, napríklad niektoré obeť budú mať kontakt len s policajným orgánom, zatiaľ čo iné budú prechádzať ďalšími fázami individuálneho posúdenia. Všetky obeť by sa mali posudzovať čo najskôr, napríklad počas ich prvého kontaktu s príslušnými orgánmi, ako sú orgány presadzovania práva a orgány prokuratúry, ktorých zamestnanci by mali byť riadne vyškolení, aby sa zabezpečila identifikácia najzraniteľnejších obeť v počiatočných štádiách konania. Obeť, ktoré si vyžadujú komplexnejšie posúdenie, by sa mali vo vhodných prípadoch posudzovať v spolupráci alebo koordinácii s relevantnými inštitúciami a orgánmi, ako aj so službami všeobecnej a špecializovanej podpory, a to aj pokiaľ ide o odporúčania na ne, v závislosti od individuálnych potrieb obeť a fázy konania. Takéto služby a orgány presadzovania práva majú najlepšie predpoklady na to, aby dokázali posúdiť stav obeť. Kontakt s linkami pomoci sa nepovažuje za prvý kontakt s príslušnými orgánmi.

Medzi relevantné inštitúcie a orgány môžu patriť príslušné súdne orgány a orgány presadzovania práva pracujúce s obeťami, ako aj orgány zodpovedné za prijímanie ochranných opatrení. Individuálne posúdenie potrieb obete by malo zahŕňať posúdenie potreby obete v oblasti podpory, nielen v oblasti ochrany. Je nevyhnutné identifikovať obeť, ktoré si vyžadujú osobitnú podporu, aby sa cielena podpora, ako napríklad psychologická podpora, poskytovala tým, ktorí ju potrebujú. Pri posudzovaní potrieb obete v oblasti podpory a ochrany by sa mal klásť dôraz na zaistenie bezpečnosti obete a poskytovanie cielenej podpory a ochrany, okrem iného aj so zreteľom na individuálnu situáciu obete, vplyv trestného činu a osobitnú zraniteľnosť obete. V individuálnom posúdení by sa mala zohľadniť najmä osobná charakteristika obetí vrátane príslušných skúseností s diskrimináciou vrátane diskriminácie založenej na prierezových dôvodoch, ako je pohlavie vrátane rodovej identity, vek, zdravotné postihnutie, pobytový status, náboženstvo alebo viera, jazyk, rasový, sociálny alebo etnický pôvod a sexuálna orientácia. V individuálnom posúdení by sa na základe dostupných informácií malo prihliadať aj na riziká, ktoré predstavuje páchateľ, ktorý mohol mať násilnícku minulosť, používať zbrane alebo užívať drogy, a preto predstavuje pre obeť vyššie riziko, ako aj na situácie, v ktorých sú obeť od páchateľa závislé, napríklad finančne. Individuálne posúdenie by sa malo vykonať v najlepšom záujme obete, pričom by sa malo zabrániť sekundárnej alebo opakovanej viktimizácii. V relevantných a vhodných prípadoch by sa pri individuálnom posúdení mali náležite zohľadniť potreby ochrany a podpory rodinných príslušníkov obete.

- (24) Vďaka posudzovaniu potreby obetí v oblasti ochrany by obeť, ktoré fyzickú ochranu potrebujú, najmä tie, ktoré sú v život ohrozujúcich situáciách, mali mať možnosť dostať fyzickú ochranu, ktorá je prispôbená ich konkrétnej situácii. Opatrenia na fyzickú ochranu by mali zahŕňať prítomnosť orgánov presadzovania práva alebo iných subjektov poskytujúcich fyzickú ochranu, opatrenia na zamedzenie kontaktu páchatel'a s obeťou na základe vnútroštátnych zákazov, obmedzujúcich opatrení alebo ochranných príkazov, prípadne odporúčanie na umiestnenie do zariadení núdzového bývania a iného prechodného ubytovania. Takéto opatrenia môžu mať trestnoprávny, správny alebo občianskoprávny charakter. Členské štáty by mali zvýšiť informovanosť relevantných príslušných orgánov o dostupnosti takýchto ochranných opatrení a zabezpečiť, aby boli obeť informované o dostupnosti takýchto opatrení, ako aj o svojom práve požiadať o ne. Kľúčovú úlohu pri ochrane obetí pred násilnými činmi zohrávajú zariadenia núdzového bývania a iné vhodné prechodné ubytovanie určené obetiam. Poskytujú bezpečné a núdzové ubytovanie, v ktorom môžu obeť nájsť útočisko pred násilím, a pomáhajú obetiam začať nový život bez násilia. Členské štáty sú takisto viazané smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385⁶, a preto majú prevádzkovať osobitné zariadenia núdzového bývania a iné vhodné prechodné ubytovanie určené obetiam domáceho násilia a sexuálneho násilia, keďže predstavujú základné služby pre tieto obeť.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu (Ú. v. EÚ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).

- (25) Keď sa v priebehu trestného konania prijme rozhodnutie o náhrade škody obeti, priznanú náhradu škody by mal páchatel' vyplatiť bez zbytočného odkladu. Omeškanie sa počíta od uplynutia posledného dňa lehoty na konečnú platbu a považuje sa za „neprimerané“, ak presahuje to, čo možno odôvodnene očakávať vzhľadom na okolnosti prípadu. Priznaná náhrada škody uvedená v tejto smernici je náhrada škody priznaná na základe právoplatného rozhodnutia o náhrade škody. Členské štáty by mali mať zavedené primerané exekučné opatrenia alebo opatrenia na presadzovanie s cieľom pomôcť obetiam získať uvedenú priznanú náhradu škody. Takéto exekučné opatrenia alebo opatrenia na presadzovanie by mohli okrem iného zahŕňať zaistenie majetku, vymáhanie exekútormi, zabavenie príjmu alebo verejných platieb či iné občianskoprávne alebo trestné konania zabezpečujúce vymáhanie právoplatného rozhodnutia o náhrade škody. Členské štáty majú diskrečnú právomoc rozhodnúť, či v súlade s vnútroštátnym právom vyplatia obeti plnú alebo čiastočnú výšku priznanej náhrady škody. Preddavok náhrady škody si nevyžaduje, aby členské štáty zaviedli nové mechanizmy odškodňovania alebo aby konali ako hlavný platca náhrady škody.
- (26) Príslušné orgány si pri určovaní opatrení vhodných na minimalizáciu ťažkostí, ktorým čelia obeť s pobytom v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom bol trestný čin spáchaný, zachovávajú úplnú diskrečnú právomoc.

(27) Glorifikácia závažných trestných činov v zmysle vnútroštátneho práva, ako je verejné podnecovanie k páchaniu trestných činov terorizmu v zmysle vymedzenia v článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541⁷ alebo vzdávanie pocty páchatelovi závažného trestného činu, môže viesť k tomu, že obeť budú zbavené svojej dôstojnosti a spôsobia im ďalšie utrpenie alebo ujmu. Takéto obeť by mali mať prístup k podporným a ochranným opatreniam poskytovaným podľa tejto smernice. Takéto trestné činy môžu spôsobiť, že obeť budú obzvlášť zraniteľné voči sekundárnej a opakovanej viktimizácii, zastrášovaniu a pomste. Verejné podnecovanie k páchaniu trestných činov terorizmu, ktoré zahŕňa okrem iného glorifikáciu teroristických činov, predstavuje trestný čin podľa smernice (EÚ) 2017/541. Navyše verejné podnecovanie k prejavom rasizmu alebo xenofóbie alebo verejné schvaľovanie, popieranie alebo hrubé zľahčovanie trestných činov genocídy, zločinov proti ľudskosti alebo vojnových zločinov predstavujú trestné činy podľa rámcového rozhodnutia Rady 2008/913/SVV⁸. Touto smernicou sa od členských štátov nevyžaduje kriminalizovať glorifikáciu závažných trestných činov ani sa nevyžaduje kriminalizovať nenávisťné prejavy alebo trestné činy z nenávisťi. Závery Rady zo 4. decembra 2023 o zlepšení podpory a uznávania obetí terorizmu obsahujú cenný zoznam najlepších postupov a opatrení na lepšiu ochranu obetí takéhoto trestného činu. Je dôležité, aby členské štáty prijali aj opatrenia na podporu obetí iných druhov trestných činov, ako sú napríklad obeť sexuálneho násillia, ktoré čelia vysokému riziku sekundárnej viktimizácie a môžu v dôsledku glorifikácie takýchto trestných činov utrpieť dodatočnú ujmu a stratiť dôstojnosť.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV (Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).

⁸ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 328, 6.12.2008, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj).

- (28) Medzi opatrenia, ktoré obetiam a ich rodinným príslušníkom umožňujú vyhnúť sa kontaktu s páchatelom, môže patriť dostupnosť mobilných obrazoviek v pojednávacích miestnostiach.
- (29) Úradníci, pri ktorých je pravdepodobné, že prídu do osobného kontaktu s obeťami, by mali mať prístup k pravidelnej a dostatočnej odbornej príprave, pokiaľ ide o vykonávanie smernice 2012/29/EÚ, na úrovni zodpovedajúcej ich kontaktu s obeťami a mali by takúto odbornú prípravu absolvovať. Takáto odborná príprava je dôležitá najmä pre policajtov, zamestnancov súdov, sudcov, prokurátorov, právnikov a osoby poskytujúce služby na podporu obetí a služby restoratívnej spravodlivosti, ako aj pre zdravotníckych pracovníkov, a to v rozsahu, v akom prichádzajú do kontaktu s obeťami. Odborná príprava pre príslušné orgány by mala byť účinná a interdisciplinárna a mala by sa zameriavať na využívanie nových technológií na zvýšenie angažovanosti a interakcie. Je dôležité, aby programy odbornej prípravy zahŕňali témy, ako je napríklad identifikácia druhu ujmy, ktorú obeť utrpeli, predchádzanie sekundárnej a opakovanej viktimizácii, empatická a citlivá komunikácia s obeťami, výber primeraných podporných a ochranných opatrení, ako aj účinná koordinácia a odporúčania na služby na podporu obetí. Odborná príprava by mala zohľadňovať rodové hľadisko, zdravotné postihnutie, potreby dieťaťa a traumy. Účinnosť odbornej prípravy možno ešte viac zvýšiť na základe spolupráce s mimovládnyimi organizáciami vrátane združení obetí a organizácií občianskej spoločnosti. Na zabezpečenie lepšej podpory a ochrany obetí, ako aj koordinácie medzi zapojenými orgánmi a organizáciami je dôležité podporovať vzájomnú odbornú prípravu a výmenu osvedčených postupov medzi vnútroštátnymi orgánmi vrátane justičných orgánov a orgánov presadzovania práva a organizáciami na podporu obetí. Za osvedčený postup sa považujú osobitné usmernenia a kontrolné zoznamy pre príslušníkov orgánov presadzovania práva. Odborná príprava by sa mala zameriavať aj na počítačovú kriminalitu, aby osoby, ktoré prichádzajú do kontaktu s obeťami počítačovej kriminality, mohli reagovať na osobitné potreby týchto obetí.

- (30) Napriek významným zlepšeniam, ktoré sa dosiahli od nadobudnutia účinnosti smernice 2012/29/EÚ, z dôkazov vyplýva, že obeť často ešte nie sú dostatočne informované o svojich právach, čo oslabuje účinnosť uvedenej smernice a odrádza obeť od toho, aby sa prihlásili a trestný čin oznámili. Je preto nevyhnutné, aby členské štáty zaviedli účinné kampane na zvyšovanie informovanosti s cieľom zvýšiť povedomie obetí o ich právach podľa smernice 2012/29/EÚ zmenenej touto smernicou, a v príslušných prípadoch o ďalších právach podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty by zároveň mali prijať vhodné opatrenia na zvýšenie informovanosti aj medzi širokou verejnosťou vrátane škôl. Takéto kampane by sa mohli viesť pomocou rôznych komunikačných prostriedkov, ako sú médiá vrátane sociálnych médií, plagáty vo verejnej doprave, letáky na súdoch, v nemocniciach a na policajných staniciach alebo mobilné aplikácie. Okrem toho by členské štáty mali zlepšiť identifikáciu miest, na ktoré sa môžu obeť obrátiť a kde môžu získať pomoc o tom, ako uplatňovať svoje práva podľa tejto smernice, napríklad prostredníctvom označovania alebo vytvárania verejných zoznamov a registrov, napríklad akreditovaných podporných organizácií alebo právnikov. Je dôležité, aby sa členské štáty usilovali o vypracovanie takýchto opatrení rovnako pre všetky druhy trestných činov. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa posilnené opatrenia zamerali na potreby obetí, pre ktoré sú prekážky v komunikácii väčšie ako pre iné obeť, a to vrátane obetí s pobytom v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom bol trestný čin spáchaný, obetí so zdravotným postihnutím a detských obetí.

- (31) Obete nemôžu účinne uplatňovať svoje právo na informácie a právo na podporu a ochranu v súlade so svojimi individuálnymi potrebami, ak v ich vnútroštátnych justičných systémoch existuje nedostatočná spolupráca a koordinácia medzi tými, ktorí prichádzajú do kontaktu s obetami. Bez úzkej spolupráce a koordinácie medzi príslušnými zainteresovanými stranami, ako sú napríklad ústredné orgány v súlade s ich vnútornou štruktúrou a rozdelením právomocí v členských štátoch, orgány presadzovania práva, orgány prokuratúry, justičné orgány, orgány zaistenia a zadržania, služby restoratívnej spravodlivosti a služby na podporu obetí, po konzultácii s príslušnými profesijnými organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti, je pre obeť ťažké účinne uplatňovať svoje práva podľa smernice 2012/29/EÚ. Ďalšie orgány, ako napríklad poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a sociálnych služieb, ako aj mimovládne organizácie sa vyzývajú, aby sa tiež zapojili do tejto spolupráce a koordinácie. Je to mimoriadne dôležité v súvislosti s detskými obetami.

- (32) V reakcii na nedostatky zistené pri hodnotení smernice 2012/29/EÚ by členské štáty mali vypracovať a uplatňovať osobitné protokoly alebo usmernenia. Uvedené protokoly alebo usmernenia sú nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie toho, aby boli obetiam poskytované informácie o ich právach a ich prípade a aby boli obeť primerane posudzované, čo im následne umožní získať podporu a ochranu zodpovedajúcu ich individuálnym potrebám, ktoré by sa mohli v priebehu času zmeniť. Protokoly alebo usmernenia môžu byť záväzné alebo nezáväzné a môžu byť zavedené spôsobom, ktorý najlepšie zodpovedá vnútroštátnym právnym poriadkom a organizácii justície v členských štátoch. Protokoly alebo usmernenia by mali pri ich vykonávaní dodržiavať tí, ktorým sú určené. Uvedené protokoly alebo usmernenia by sa mali vzťahovať na organizáciu služieb a činností príslušných orgánov a osôb, ktoré prichádzajú do kontaktu s obeťami, podľa smernice 2012/29/EÚ zmenenej touto smernicou, pokiaľ ide o poskytovanie informácií obetiam, uľahčovanie procesu oznamovania trestných činov pre najzraniteľnejšie obeť vrátane obeť v zaistení a zadržaní a v uzavretých zariadeniach, napríklad v ústavnej starostlivosti, na individuálne posudzovanie potrieb obeť a spoluprácu medzi službami podpory. Pokiaľ ide o poskytovanie informácií obetiam, je dôležité zabezpečiť, aby boli takéto informácie jednoduché a ľahko zrozumiteľné, poskytované včas, opakované a vo viacerých formátoch vrátane ústnej, písomnej a digitálnej formy.

Pokiaľ ide o oznamovanie trestných činov, a to aj v prípade osôb pozbavených osobnej slobody alebo osôb, ktorých sloboda je obmedzená, protokoly alebo usmernenia by mali zahŕňať prístup obetí k informáciám o ich právach a k podpore a ochrane v súlade s ich potrebami, ako aj spôsoby oznamovania trestných činov. Protokoly alebo usmernenia by mali komplexným spôsobom, bez toho, aby sa zaoberali jednotlivými prípadmi, stanoviť všeobecné pokyny týkajúce sa organizácie služieb, vrátane služieb všeobecnej a špecializovanej podpory, a činností podľa smernice 2012/29/EÚ zmenenej touto smernicou. Protokoly alebo usmernenia môžu vychádzať z existujúcich spôsobov spolupráce a koordinácie medzi príslušnými orgánmi a inými osobami, ktoré sú v kontakte s obeťami v členských štátoch.

- (33) V snahe poskytnúť obetiam jednoduché a moderné prostriedky na uplatňovanie ich práv by mali členské štáty obetiam umožniť, aby s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi komunikovali elektronicky prostredníctvom informačných a komunikačných technológií. Takéto informačné a komunikačné technológie by mohli zahŕňať napríklad e-maily, živé chaty, videohovory a online portály s prístupom k informáciám pre registrovaných účastníkov. Členské štáty sa môžu slobodne rozhodnúť, ktoré komunikačné prostriedky sú v súvislosti s rôznymi ustanoveniami tejto smernice najvhodnejšie. Obete by mali mať možnosť používať informačné a komunikačné technológie na kontaktovanie liniek pomoci pre obeť, získanie písomného potvrdenia o ich formálnej sťažnosti, na oznámenie trestného činu online za podmienok stanovených v tejto smernici a na predloženie dôkazov v prípadoch, keď je to možné. Obete by okrem toho mali mať možnosť používať dostupné, bezpečné a používateľsky ústretové informačné a komunikačné technológie, ak sú k dispozícii, na komunikáciu s príslušnými orgánmi a so službami podpory. Predovšetkým by mali mať možnosť používať takéto technológie, ak sú k dispozícii, na získanie informácií o svojich právach od prvého kontaktu s príslušnými orgánmi a na získanie informácií o svojom prípade vrátane možnosti byť informovaný o prepustení alebo úteku páchateľa zo zaistenia a na požiadanie dostať preklad písomného potvrdenia o svojej formálnej sťažnosti.

Informácie sa môžu poskytovať elektronicky v štandardnom formáte od prvého kontaktu s príslušným orgánom. Obete by mali mať možnosť vybrať si medzi dostupnými spôsobmi komunikácie a členské štáty by mali v príslušných prípadoch poskytovať takéto informačné a komunikačné technológie ako alternatívu k osobnej komunikácii, no bez toho, aby ju nahrádzali. Ak si to obete želajú, mali by mať aj naďalej k dispozícii možnosť osobnej komunikácie vrátane komunikácie s príslušnými orgánmi a so službami podpory. Ak si systémy členských štátov vyžadujú použitie osobitných metód elektronickej identifikácie a podpisu, tieto systémy by mali obetiam s pobytom v iných členských štátoch poskytovať rovnaké možnosti prístupu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014⁹.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (34) Obete trestných činov, ku ktorým došlo v inom členskom štáte, ako je ich členský štát pobytu, nemusia byť schopné udeliť súhlas so spracúvaním ich osobných údajov, napríklad v situáciách, keď je obeť vážne zranená, alebo bezprostredne po teroristickom útoku. V takýchto prípadoch by členský štát, v ktorom bol trestný čin spáchaný, mal mať možnosť spracúvať osobné údaje obete vrátane zasielania uvedených osobných údajov príslušným orgánom členského štátu pobytu obete bez súhlasu obete v súlade s príslušným právom Únie, najmä s článkom 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹⁰. Na účely presadzovania práva sa uplatňuje smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680¹¹.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (35) Členské štáty by mali zabezpečiť dostatočné ľudské a finančné zdroje na účinné uplatňovanie opatrení stanovených v tejto smernici. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zriadeniu liniek pomoci pre obeť, zabezpečeniu hladkého fungovania služieb všeobecnej a špecializovanej podpory, poskytovaniu právnej pomoci a individuálnemu posudzovaniu potrieb obetí v oblasti podpory a ochrany vrátane prípadov, keď takéto služby poskytujú mimovládne organizácie.

- (36) Únia a členské štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím¹² (ďalej len „dohovor OSN“) a sú viazané záväzkami stanovenými v dohovore OSN v rozsahu svojich príslušných právomocí. Podľa článku 13 dohovoru OSN sú zmluvné strany povinné zabezpečiť pre osoby so zdravotným postihnutím účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe ako ostatným, a preto je potrebné zabezpečiť prístupnosť a poskytnúť primerané úprav a procesné úpravy, aby obeť so zdravotným postihnutím mohli využívať svoje práva ako obeť na rovnakom základe s ostatnými. V článku 2 dohovoru OSN sa „primerané úpravy“ vymedzujú ako „nevyhnutné a adekvátne zmeny a prispôsobenie, ktoré nepredstavujú neúmerné alebo nadmerné zaťaženie a ktoré sa robia, ak si to vyžaduje konkrétny prípad, s cieľom zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím využívanie alebo uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd na rovnakom základe s ostatnými“. Požiadavky na prístupnosť pre výrobky a služby stanovené v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882¹³ môžu uľahčiť vykonávanie dohovoru OSN a zabezpečiť, aby boli práva obetí stanovené v smernici 2012/29/EÚ prístupné osobám so zdravotným postihnutím.

¹² Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 37.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

V článku 13 dohovoru OSN sa poskytovanie „procesných úprav“ označuje za prostriedok na uľahčenie účinnej účasti osôb so zdravotným postihnutím v trestnom konaní, avšak bez vymedzenia tohto pojmu. Užitočné usmernenia možno v tejto súvislosti nájsť v dokumente International Principles and Guidelines on Access to Justice for Persons with Disabilities (Medzinárodné zásady a usmernenia týkajúce sa prístupu osôb so zdravotným postihnutím k spravodlivosti) z roku 2020, ktorý vypracoval Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím. Podľa uvedených usmernení sú „procesnými úpravami“ všetky potrebné a primerané zmeny a úpravy v súvislosti s prístupom k spravodlivosti, ak je to v konkrétnom prípade potrebné, na zabezpečenie účasti osôb so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými. Tieto úpravy môžu zahŕňať sprostredkovateľov alebo facilitátorov, procesné zmeny a podporu komunikácie. Procesné úpravy nie sú obmedzené konceptom neúmernej alebo neprimeranej záťaže.

- (37) Eurojust by mal v súlade so svojím mandátom podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727¹⁴ zabezpečiť, aby sa žiadostiam týkajúcim sa práv obetí venovala náležitá pozornosť.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727 zo 14. novembra 2018 o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) a o nahradení a zrušení rozhodnutia Rady 2002/187/SVV (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- (38) Zber presných a koherentných údajov a včasné zverejňovanie zhromaždených údajov a štatistík má zásadný význam pre zaistenie úplnej informovanosti o právach obetí v Únii a pre monitorovanie vykonávania smernice 2012/29/EÚ zmenenej touto smernicou. Očakáva sa, že zavedenie požiadavky, aby členské štáty harmonizovaným spôsobom zbierali o obetiach trestných činov údaje rozčlenené podľa pohlavia, vekovej skupiny a, ak je to možné a relevantné, podľa vzťahu medzi obeťou a páchatelom a druhu trestného činu, ktoré sú k dispozícii na centrálnej úrovni, a aby ich každé tri roky oznamovali Komisii, bude mať zásadný význam z hľadiska prijímania politik a stratégií založených na údajoch. Údaje o vzťahu medzi obeťou a páchatelom a druhu trestného činu sú užitočné na identifikáciu základných vzorcov, lepšie pochopenie dynamiky rizík a identifikáciu zraniteľných skupín. Agentúra Európskej únie pre základné práva naďalej poskytuje Komisii a členským štátom pomoc pri zbere, tvorbe a šírení dostupných štatistík o obetiach a pri oznamovaní dostupných údajov na centrálnej úrovni, ktoré ukazujú, ako si obeť uplatňovali svoje práva stanovené v smernici 2012/29/EÚ zmenenej touto smernicou.
- (39) Členské štáty vzali na vedomie, že v snahe zabezpečiť konzistentnosť a účinnosť opatrení v súvislosti s politikou v oblasti práv obetí, ktorá sa prierezovo týka mnohých rôznych oblastí politiky, Komisia vymenovala koordinátora pre práva obetí zodpovedného za zabezpečenie hladkého fungovania platformy pre práva obetí, a zaviazali sa s týmto koordinátorom konštruktívne spolupracovať.

- (40) V prípade porušenia práv podľa tejto smernice má byť v súlade s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie k dispozícii účinný prostriedok nápravy. Okrem toho zásada účinnosti práva Únie si vyžaduje, aby vnútroštátne procesné právo neznemožňovalo alebo nadmerne nesťažovalo presadzovanie práv vyplývajúcich z práva Únie.
- (41) Táto smernica sa vzťahuje na všetky obete všetkých trestných činov a nie sú ňou dotknuté konkrétnejšie ustanovenia v iných právnych aktoch Únie, ktorými sa riešia osobitné potreby konkrétnych kategórií obetí, ako sú napríklad obete obchodovania s ľuďmi, obete sexuálneho zneužívania, detské obete sexuálneho vykorisťovania vrátane detských obetí v materiáli obsahujúcom sexuálne zneužívanie detí, obete násilia na ženách a domáceho násilia a obete terorizmu.
- (42) Keďže ciele tejto smernice nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov vzhľadom na to, že je potrebné uľahčiť justičnú spoluprácu v trestných veciach zaistením dôvery v rovnaký prístup k právam obetí bez ohľadu na to, kde v Únii k trestnému činu došlo, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov plánovaných opatrení ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

- (43) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.
- (44) V súlade s článkom 3 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, Írsko listom z 27. októbra 2023 oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tejto smernice.
- (45) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725¹⁵ sa konzultovalo s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov.
- (46) Smernica 2012/29/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Článok 1
Zmeny smernice 2012/29/EÚ

Smernica 2012/29/EÚ sa mení takto:

1. Vkladá sa tento článok:

„Článok 3a

Linky pomoci pre obeť

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zriadenie prístupných, používateľsky ústretových, bezpečných, bezplatných a dôverných liniek pomoci pre obeť. Tieto linky pomoci:
 - a) poskytujú obetiam informácie uvedené v článku 4 ods. 1;
 - b) ponúkajú emocionálnu podporu;
 - c) v prípade potreby sprostredkujú obetiam príslušné služby vrátane služieb všeobecnej a špecializovanej podpory alebo špecializované linky pomoci.
2. Členské štáty zabezpečia, aby linky pomoci uvedené v odseku 1 boli okrem akýchkoľvek existujúcich vnútroštátnych telefónnych čísel telefonicky dostupné prostredníctvom celoúijného telefónneho čísla pre vnútroštátne hovory, konkrétne čísla „116 006“. Členské štáty takisto zabezpečia, aby boli takéto služby poskytované prostredníctvom iných bezpečných a prístupných informačných a komunikačných technológií vrátane online aplikácií a webových sídiel.

3. Členské štáty zabezpečia, aby okrem celoúniijného telefónneho čísla boli linky pomoci dostupné aj prostredníctvom osobitného čísla pre medzinárodné hovory určeného obetiam, ktoré utrpeli ujmu v inom členskom štáte, ako je ich členský štát pobytu. Takéto medzinárodné hovory nemusia byť bezplatné.
4. Členské štáty zabezpečia, aby služby poskytované ich linkami pomoci uvedenými v odseku 1 boli k dispozícii v ich úradnom jazyku alebo úradných jazykoch, ako sa stanovuje vo vnútroštátnom práve. Členské štáty sa usilujú zabezpečiť poskytovanie uvedených služieb aspoň v jednom ďalšom jazyku, ktorý je v dotknutom členskom štáte bežne zrozumiteľný.
5. Ak sa služby uvedené v odseku 1 písm. a) a c) poskytujú prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, členské štáty zabezpečia, aby tieto služby boli k dispozícii v jazyku, ktorému obeť rozumie, napríklad prostredníctvom prekladateľských a tlmočnických technológií.
6. Linky pomoci môžu byť zriadené verejnými alebo mimovládnyimi organizáciami a ich činnosť môže byť organizovaná na profesionálnom alebo dobrovoľnom základe.
7. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby linky pomoci poskytovali obetiam kvalitnú a prístupnú podporu počas primeraných prevádzkových hodín.
8. Členské štáty zabezpečia, aby linky pomoci prevádzkovali primerane vyškolené osoby.“

2. Vkladá sa tento článok:

„Článok 5a

Oznamovanie trestných činov

1. Členské štáty zabezpečia, aby obeť mohli trestné činy oznamovať príslušným orgánom prostredníctvom bezplatných, prístupných, používateľsky ústretových, bezpečných a ľahko dostupných kanálov.

Okrem metód osobného oznamovania trestných činov členské štáty zabezpečia, aby sa trestné činy mohli oznamovať príslušným orgánom prostredníctvom bezplatných, prístupných, bezpečných a používateľsky ústretových informačných a komunikačných technológií aspoň v nenaliehavých prípadoch a pri nenásilných trestných činoch, ak je takéto oznamovanie v najlepšom záujme obetí.

Ak členský štát umožní oznamovať trestné činy prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, táto možnosť zahŕňa, ak je to možné, predloženie dôkazov.

Oznamovaním trestných činov prostredníctvom informačných a komunikačných technológií nie sú dotknuté vnútroštátne procesné pravidlá týkajúce sa formalizácie takéhoto oznamovania a predkladania dôkazov.

2. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby uľahčili oznamovanie fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá má poznatky alebo dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu trestných činov alebo že možno očakávať násilné činy, príslušným orgánom v súlade s vnútroštátnymi procesnými pravidlami.
3. Na účely uľahčenia oznamovania treťou stranou organizáciami občianskej spoločnosti, u ktorých existuje pravdepodobnosť, že dostanú informácie o trestných činoch, členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby umožnili spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a takýmito organizáciami.
4. Ak trestný čin oznámi iná osoba ako obeť, členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány v potrebných prípadoch a v súlade s vnútroštátnym právom prijali vhodné opatrenia na ochranu obete pred tým, ako sa páchatel dozvie o oznámení trestného činu.
5. Členské štáty zabezpečia, aby každá osoba, ktorá je pozbavená osobnej slobody alebo ktorej sloboda je obmedzená, mohla účinne oznámiť trestný čin spáchaný v zariadeniach určených na zaistenie a zadržanie alebo v pobytových zariadeniach, ktoré táto osoba nesmie opustiť alebo ktoré nemôže svojvoľne opustiť, alebo na miestach, kde je obmedzená jej sloboda pohybu. Takéto zariadenia zahŕňajú aspoň:
 - a) ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ústavy na výkon väzby a cely policajného zaistenia pre podozrivé a obvinené osoby;

- b) osobitné zariadenia určené na zaistenie a zadržanie a pobytové zariadenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území dotknutého členského štátu, a to aj na účely prípravy ich návratu a vyhostenia;
 - c) zariadenia pre žiadateľov a osoby, ktorým sa poskytnú medzinárodná ochrana;
 - d) akúkoľvek inú formu verejnej alebo súkromnej inštitúcie, ktorú obeť nesmie opustiť alebo nemôže svojoľne opustiť, ako sú špecializované pobytové zariadenia pre osoby so zdravotným postihnutím, deti a starších ľudí.
6. Ak deti kontaktujú príslušné orgány, aby im oznámili trestné činy, členské štáty zabezpečia, aby postupy oznamovania boli bezpečné, vykonávali sa dôverným spôsobom v súlade s vnútroštátnym právom a aby boli navrhnuté a prístupné spôsobom vhodným pre deti a v jazyku vhodnom pre ich vek a vyspelosť.

Ak má na trestnom čine účasť nositeľ rodičovských práv a povinností a ak medzi detskou obeťou a nositeľom rodičovských práv a povinností existuje konflikt záujmov, členské štáty zaistia, aby schopnosť dieťaťa oznámiť trestný čin nebola podmienená súhlasom nositeľa rodičovských práv a povinností. Členské štáty zaistia, aby príslušné orgány pred informovaním nositeľa rodičovských práv a povinností o tom, že bol oznámený trestný čin, prijali potrebné opatrenia na ochranu bezpečnosti dieťaťa.

7. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby obeť, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, neboli bez ohľadu na svoj pobytový status odradené od oznámenia trestného činu a aby sa k nim pristupovalo bez diskriminácie. Členské štáty najmä zabezpečia, aby sa žiadnej obeť bez ohľadu na jej pobytový status nebránilo vo výkone jej práv podľa tejto smernice vrátane práva byť vypočutý podľa článku 10 a práva na vykonanie individuálneho posúdenia podľa článku 22.

Členské štáty môžu v súlade s vnútroštátnym právom kedykoľvek udeliť samostatné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie poskytujúce právo na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území.

8. Členské štáty zabezpečia, aby obeť v čase oznámenia trestného činu:
- a) boli informované o tom, že ich osobné údaje môžu byť poskytnuté páchateľovi v súlade s článkom 21 ods. 3 s cieľom umožniť páchateľovi uplatniť si právo na obhajobu, a
 - b) dostali možnosť vyjadriť svoj názor na túto možnosť.“

3. Článok 6 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa dopĺňajú tieto písmená:

- „c) akékoľvek rozhodnutie stíhať páchateľa;
- d) informácie o dostupnosti ochranných opatrení vrátane ochranných príkazov;
- e) informácie o úlohe obete v trestnom konaní v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a v príslušných prípadoch aj o možnosti stať sa účastníkom takéhoto konania;
- f) informácie o platných pravidlách týkajúcich sa uplatňovania nároku na náhradu škody a jej získania.“;

b) odsek 5 sa nahrádza takto:

- „5. Členské štáty zaistia, aby sa obetiam ponúkla možnosť získať bez zbytočného odkladu informáciu o tom, že osoba, ktorá bola vzatá do väzby, stíhaná alebo odsúdená za trestné činy súvisiace s obeťami, bola prepustená, a to aj v prípade prepustenia pod súdnym dohľadom, alebo ušla z väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody. Okrem toho členské štáty zabezpečia, aby sa obetiam poskytli informácie o akýchkoľvek príslušných opatreniach prijatých na ich ochranu v prípade prepustenia alebo útoku páchateľa.“;

c) dopĺňa sa tento odsek:

„7. Ālenské štáty zabezpečia, aby sa skutočnosť, že obeť boli informované o svojom práve prijímať informácie o trestnom konaní, ako aj žiadosť obetí o prijímanie informácií podľa tohto článku, riadne zaznamenali v súlade s postupom vyhotovovania záznamov podľa vnútroštátneho práva.“

4. V článku 7 sa odseky 6 a 7 nahrádzajú takto:

„6. Bez ohľadu na odseky 1 a 3 možno namiesto písomného prekladu poskytnúť ústny preklad alebo ústne zhrnutie základných dokumentov pod podmienkou, že sa týmto ústnym prekladom alebo ústnym zhrnutím neohrozí spravodlivosť konania ani schopnosť obetí uplatňovať si svoje práva vrátane schopnosti zúčastňovať sa na trestnom konaní v súlade s úlohou obeť v ňom.

7. Ālenské štáty zaistia, aby príslušný orgán posúdil, či obeť potrebujú tlmočenie alebo preklad, ako sa uvádza v odsekoch 1 a 3 tohto článku. Obete môžu proti rozhodnutiu neposkytnúť tlmočenie alebo preklad podať opravný prostriedok. Procesné pravidlá pre takýto opravný prostriedok sa stanovujú vo vnútroštátnom práve. Na rozhodnutia neposkytnúť tlmočenie alebo preklad prijaté počas súdnych pojednávaní sa vzťahujú ustanovenia článku 10b ods. 2.“

5. Článok 8 sa mení takto:

a) odseky 2 a 3 sa nahrádzajú takto:

2. Členské štáty zabezpečia, aby boli obeť bez zbytočného odkladu kontaktované príslušnými službami všeobecnej alebo špecializovanej podpory, ak individuálne posúdenie uvedené v článku 22 preukáže potrebu podpory a ak obeť, ktorej boli poskytnuté informácie o službách podpory, ktoré môžu byť poskytnuté, súhlasí s tým, aby bola službami podpory kontaktovaná, alebo ak obeť o podporu požiadala sama.
3. Členské štáty prijímú opatrenia na to, aby sa popri všeobecných službách na podporu obetí alebo ako ich neoddeliteľná súčasť zriadili bezplatné a dôverné služby špecializovanej podpory alebo aby sa organizáciám na podporu obetí umožnilo obrátiť sa na špecializované organizácie, ktoré takúto špecializovanú podporu poskytujú. Obete majú prístup k takýmto službám v súlade so svojimi osobitnými potrebami a rodinní príslušníci majú prístup v súlade so svojimi osobitnými potrebami a s rozsahom ujmy spôsobenej trestným činom spáchaným voči obeť. Ak sa služby špecializovanej podpory neposkytujú ako neoddeliteľná súčasť všeobecných služieb na podporu obetí, musia sa služby všeobecnej a špecializovanej podpory koordinovať.“;

b) dopĺňajú sa tieto odseky:

„6. Ālenské štáty sa usilujú zabezpeĹt', aby boli služby specializovanej podpory plne v prevádzke pre obeť aj v Ĺase krízy, ako sú zdravotné krízy, humanitárne situácie alebo iné núdzové stavy.

7. Služby na podporu obeť musia byť k dispozícii a ľahko dostupné, a to aj online alebo inými vhodnými prostriedkami, ako sú informaĹné a komunikaĹné technológie. Ālenské štáty zabezpeĹia, aby geografické rozloženie a kapacita služieb na podporu obeť uvedených v tomto Ĺlánku a v Ĺlánku 9a boli dostatoĹné, priĹom sa zohľadni geografické a demografické zloženie príslušného Ĺlenského štátu.“

6. Ālánok 9 sa mení takto:

a) odsek 1 sa mení takto:

i) písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) informácie, poradenstvo a podporu v súvislosti s právami obeť, a to aj v súvislosti s prístupom k vnútroštátnym systémom náhrady škôd spôsobených trestnými Ĺinmi, prístupom k právnemu poradenstvu vrátane poradenstva o právnej pomoci a v súvislosti s ich úlohou v trestnom konaní vrátane prípravy na úĹast' na konaní;“;

ii) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) emocionálnu podporu;

ca) psychologickú podporu alebo, ak psychologická podpora nie je k dispozícii, sprostredkovanie služieb, ktoré môžu poskytnúť psychologickú podporu;“;

iii) dopĺňa sa tento pododsek:

„Na účely prvého pododseku písm. ca), ak sa na základe individuálneho posúdenia uvedeného v článku 22 zistí, že existuje osobitná potreba psychologickkej podpory, obeti, ktorá takúto podporu potrebuje, sa poskytne dodatočná psychologická podpora tak dlho, ako to bude potrebné, v súlade s individuálnymi potrebami obete a príslušnými vnútroštátnymi systémami zdravotnej starostlivosti alebo sociálnymi systémami, ktorými sa riadi prístup k psychologickkej podpore.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zaistiť, aby služby na podporu obetí venovali mimoriadnu pozornosť osobitným potrebám obetí, ktoré utrpeli značnú ujmu z dôvodu závažnosti trestného činu.“;

c) v odseku 3 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) cielenú a integrovanú podporu, ako aj informácie o službách a vo vhodných prípadoch sprostredkovanie služieb poskytujúcich lekárske a súdnolekárske vyšetrenie, ktoré môže zahŕňať služby komplexnej lekárskej starostlivosti vrátane služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia v súlade s vnútroštátnym právom, ako aj informácie o sociálnom a psychologickom poradenstve a vo vhodných prípadoch sprostredkovanie takéhoto poradenstva vrátane posttraumatickej starostlivosti pre obeť s osobitnými potrebami, ako sú obeť sexuálneho násillia, obeť rodovo motivovaného násillia vrátane násillia na ženách a domáceho násillia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385*, obeť obchodovania s ľuďmi, obeť organizovanej trestnej činnosti, obeť so zdravotným postihnutím, obeť vykorisťovania, obeť trestných činov z nenávisti, obeť terorizmu, obeť mučenia, obeť nedobrovoľného zmiznutia a obeť genocídy, trestných činov proti ľudskosti, vojnových zločinov alebo trestného činu agresie v zmysel vymedzenia v článkoch 6, 7, 8 a 8a Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násilliu na ženách a domácemu násilliu (Ú. v. EÚ L, 2024/1385, 24.5.2024, <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).“;

d) dopĺňajú sa tieto odseky:

- „4. Ālenské štáty včas poskytnú obetiam sexuálneho násilia prístup k službám zdravotnej starostlivosti, a to aj v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1385 a vnútroštátnym právom.
5. Ālenské štáty poskytujú služby ochrany a špecializovanej podpory potrebné na riešenie celého radu potrieb obetí s osobitnými potrebami v súlade s protokolmi alebo usmerneniami uvedenými v článku 26a ods. 1 písm. d).
6. Ālenské štáty zabezpečia, aby služby podpory uvedené v tomto článku a v článku 9a spĺňali platné normy, pokiaľ ide o kvalitu týchto služieb. Služby poskytované službami podpory sa vo vhodných prípadoch preskúmajú a v prípade potreby zodpovedajúcim spôsobom upravia. Preskúmania týchto služieb nesmú neprimerane zaťažovať organizácie, ktoré tieto služby poskytujú.“

7. V kapitole II sa vkladá tento článok:

„Článok 9a

Cielené a integrované služby podpory pre detské obeť

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie dostupnosti cielených a integrovaných služieb podpory pre detské obeť, ktoré primerane ich veku poskytujú podporu a ochranu potrebnú na komplexné riešenie celého radu potrieb detských obetí vrátane detí, ktoré utrpeli ujmu v dôsledku toho, že sa stali svedkom trestného činu.
2. Cielené a integrované služby podpory pre detské obeť uvedené v odseku 1 sú poskytované na základe koordinovaného multiinštitucionálneho mechanizmu, ktorý zahŕňa tieto služby:
 - a) poskytovanie informácií uvedených v článku 4;
 - b) lekárske vyšetrenia;
 - c) emocionálna, sociálna a psychologická podpora;
 - d) administratívna pomoc;
 - e) oznamovanie trestných činov;

- f) individuálne posúdenie uvedené v článku 22;
 - g) zhotovovanie videozáznamov z vypočutí uvedených v článku 24 ods. 1 písm. a).
3. Členské štáty zväžia zabezpečenie poskytovania služieb uvedených v odseku 2 v tých istých priestoroch, pričom osobitnú pozornosť venujú záujmom detských obetí vrátane závažnosti ujmy, ktorú utrpeli detské obeť v dôsledku trestného činu.
 4. Cielené a integrované služby podpory pre detské obeť uvedené v tomto článku môžu byť zriadené ako verejné alebo mimovládne organizácie.“
8. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 10a

Právo na pomoc v priestoroch súdu

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby obeť dostali emocionálnu podporu a praktické informácie o organizačných aspektoch trestného súdneho konania v priestoroch súdu a v súlade s ich individuálnymi potrebami.

Článok 10b

Právo na informácie týkajúce sa rozhodnutí vydaných počas súdneho konania a právo na preskúmanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli obeť v súlade s ich postavením v rámci trestného konania podľa vnútroštátneho práva bezodkladne informované o rozhodnutiach týkajúcich sa ich práva na tlmočenie a preklad počas súdnych pojednávanií podľa článku 7 ods. 1 a 3 a o rozhodnutiach týkajúcich sa opatrení podľa článku 23 ods. 3 vydaných v súdnom konaní, ktoré sa ich priamo dotýkajú.
2. Členské štáty zabezpečia, aby mali obeť v súlade s ich postavením v trestnom konaní podľa vnútroštátneho práva právo v súlade s vnútroštátnym právom požiadať aspoň o preskúmanie akéhokoľvek rozhodnutia prijatého počas súdnych pojednávanií, pokiaľ ide o ich:
 - a) právo na tlmočenie alebo preklad podľa článku 7 ods. 1 a 3;
 - b) právo byť vypočutý podľa článku 10 a
 - c) právo na právnu pomoc podľa článku 13.

Členské štáty môžu obetiam poskytnúť možnosť požiadať o preskúmanie rozhodnutí prijatých podľa článku 18 a článku 23 ods. 3.

Procesné pravidlá týkajúce sa preskúmania rozhodnutí podľa tohto odseku vrátane toho, či má takéto preskúmanie odkladný účinok, sa stanovujú vo vnútroštátnom práve. Akékoľvek zvaženie takéhoto preskúmania nesmie neprimerane predĺžiť trestné konanie. Uvedené preskúmanie sa môže vykonať na tom istom stupni a tým istým orgánom, a to aj ústne počas súdneho konania.“

9. Článok 13 sa nahrádza takto:

„Článok 13

Právo na právnu pomoc

1. Členské štáty zaistia, aby obeť, ktoré majú právo stať sa účastníkmi trestného konania a ktoré nemajú dostatočné prostriedky na zaplatenie pomoci právnikovi počas trestného konania, mali prístup k právnej pomoci v príslušných prípadoch aj na účely uplatnenia nároku na náhradu škody.

Členské štáty môžu na určenie toho, či sa má právna pomoc poskytnúť, vykonať preskúmanie majetkových pomerov, preskúmanie skutkových okolností alebo oboje.

Ak členský štát vykoná preskúmanie majetkových pomerov, zohľadní všetky relevantné a objektívne faktory, ako napríklad príjem, majetkovú a rodinnú situáciu dotknutej osoby, náklady na pomoc právnikovi a životnú úroveň v tomto členskom štáte, ako aj závislosť obeť od páchatel'a.

Ak členský štát vykoná preskúmanie skutkových okolností, zohľadní závažnosť trestného činu, zložitosť prípadu a závažnosť ujmy, ktorú obeť utrpela.

Procesné pravidlá upravujúce prístup obeť k právnej pomoci sa stanovujú vo vnútroštátnom práve.

2. Bez ohľadu na odsek 1 členské štáty zabezpečia, aby určité kategórie obetí v zmysle vymedzenia vo vnútroštátnom práve, ako napríklad detské obeť alebo obeť so zdravotným postihnutím, ktoré majú právo stať sa účastníkmi trestného konania a ktoré nemajú dostatočné prostriedky, mali nárok na právnu pomoc.“

10. V článku 16 sa odsek 2 nahrádza takto:

- „2. Členské štáty zavedú exekučné opatrenia alebo opatrenia na presadzovanie, ktorých cieľom je uľahčiť, aby páchatel' bez zbytočného odkladu vyplatil náhradu škody priznanú obeť.
3. Ak bola náhrada škody priznaná obeť úmyselného násilného trestného činu, ale páchatel' nezaplatil obeť túto priznanú náhradu škody v primeranej lehote a opatrenia uvedené v odseku 2 neboli v primeranej lehote úspešné, členské štáty môžu poskytnúť tejto obeť preddavok úplnej alebo čiastočne priznanej náhrady škody. Takáto platba nezavhuje páchatel'a jeho povinnosti zaplatiť priznanú náhradu škody a členské štáty majú právo vymáhať túto platbu od páchatel'a.“

11. Článok 17 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány prijali vhodné opatrenia na minimalizáciu ťažkostí, ktorým obeť čelí, keď má pobyt v inom členskom štáte ako v členskom štáte, v ktorom bol trestný čin spáchaný, najmä pokiaľ ide o organizáciu konania. Na tento účel majú orgány členského štátu, v ktorom bol trestný čin spáchaný, možnosť:

- a) vypočúť obeť ihneď po podaní trestného oznámenia príslušnému orgánu;
- b) vypočúť obeť, ktorá má pobyt v inom členskom štáte, prostredníctvom videokonferencie alebo iného audiovizuálneho prenosu v súlade s Dohovorom o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie, vypracovaným Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii a ktorý bol podpísaný 29. mája 2000*, a so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ**;

- c) uľahčiť účasť obetí, ktoré majú pobyt v inom členskom štáte, na trestnom konaní prostredníctvom videokonferencie alebo inej technológie diaľkovej komunikácie v rozsahu, v akom to umožňuje právo Únie a vnútroštátne právo, a v súlade s úlohou obete v trestnom konaní.

* Ú. v. EÚ C 197, 12.7.2000, s. 3.

** Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 1.5.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„4. Ālenské štáty zabezpeĀia, aby prísľušné orgány mohli poŹiadať o pomoc Eurojust v sľlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727* a Európsku justičnú sieť zriadenú rozhodnutím Rady 2008/976/SVV** a mohli zasielať Eurojustu a Európskej justičnej sieti informácie s cieľom uľahĀiť spoluprácu s prísľušnými orgánmi iných Ālenských štátov v cezhraniĀných prípadoch v sľlade s mandátmi Eurojustu a Európskej justičnej siete.

-
- * Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727 zo 14. novembra 2018 o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) a o nahradení a zrušení rozhodnutia Rady 2002/187/SVV (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).
- ** Rozhodnutie Rady 2008/976/SVV zo 16. decembra 2008 o Európskej justičnej sieti (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).“

12. Vkladá sa tento článok:

„Článok 18a

Dodatočné právo na ochranu

Členské štáty zabezpečia, aby sa prístup k podporným a ochranným opatreniam podľa tejto smernice mohol poskytnúť obetiam, ktoré utrpeli dodatočnú ujmu, napríklad boli zbavené dôstojnosti v dôsledku glorifikácie závažných trestných činov v zmysle vymedzenia vo vnútroštátnom práve, ako je verejné podnecovanie k páchaniu trestných činov terorizmu v zmysle vymedzenia v článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541* alebo vzdávanie pocty páchatelom.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV (Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).“

13. Článok 19 sa nahrádza takto:

„Článok 19

Právo na zamedzenie kontaktu s páchatelom

1. Členské štáty vytvoria potrebné podmienky, aby sa v prípade potreby zamedzilo kontaktu medzi obeťami a ich rodinnými príslušníkmi a páchatelom v priestoroch, v ktorých prebieha trestné konanie, a to z úradnej moci alebo na žiadosť obete, pokiaľ sa takýto kontakt nevyžaduje na účely trestného konania.
2. Členské štáty zabezpečia, aby mali nové budovy súdov osobitné čakárne pre obeť. Členské štáty posúdia možnosť a uskutočniteľnosť vytvorenia osobitných čakární pre obeť v existujúcich priestoroch súdov.
3. Členské štáty zabezpečia, aby boli obeť v prípade potreby informované o dostupných opatreniach na zamedzenie kontaktu s páchatelom.“

14. Článok 21 sa mení takto:

a) názov sa nahrádza takto:

„Právo na ochranu súkromia a nezverejnenie osobných údajov“;

b) dopĺňajú sa tieto odseky:

- „3. Členské štáty zabezpečia, aby páchateľovi neboli poskytnuté osobné údaje týkajúce sa miesta pobytu obete ani iné rovnocenné kontaktné údaje, napríklad telefónne číslo a e-mailová adresa obete, s výnimkou prípadov, ak je takéto zverejnenie potrebné na účely článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ* alebo ak príslušné orgány buď na požiadanie, alebo z úradnej moci po individuálnom posúdení zistia, že existuje oprávnený záujem na zverejnení, ktorý prevažuje nad právom obete na ochranu osobných údajov.
4. Odsek 3 sa uplatňuje na trestné konania začaté po ... [tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice].

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 1.6.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).“

15. Článok 22 sa mení takto:

a) názov sa nahrádza takto:

„Individuálne posúdenie obetí s cieľom identifikovať osobitné potreby v oblasti podpory a ochrany“;

b) odseky 1, 2, 3 a 4 sa nahrádzajú takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa včas vykonalo individuálne posúdenie obetí (ďalej len „individuálne posúdenie“) s cieľom identifikovať počas konania osobitné potreby v oblasti podpory a ochrany a určiť, či a v akom rozsahu by obeť využívala dodatočnú psychologickú podporu podľa článku 9 ods. 1 písm. ca), služby poskytované podľa článku 9a alebo osobitné opatrenia podľa článku 18, 18a, 23 alebo 24 z dôvodu osobitnej zraniteľnosti tejto obeť voči sekundárnej a opakovanej viktimizácii, zastrašovaniu alebo pomste.

Praktické opatrenia týkajúce sa organizácie individuálneho posúdenia obetí stanovia členské štáty.

- 1a. Individuálne posúdenie sa začne v čo najskoršom možnom štádiu, ako napríklad pri prvom kontakte obete s príslušnými orgánmi, a trvá tak dlho, ako je to potrebné v závislosti od osobitných potrieb každej obete. Ak orgány prvého kontaktu dospejú v počiatočnej fáze individuálneho posúdenia k záveru, že je potrebné rozšírené posúdenie, takéto posúdenie sa vo vhodných prípadoch vykoná v spolupráci alebo koordinácii s príslušnými inštitúciami a orgánmi, ako aj so službami všeobecnej a špecializovanej podpory, a to aj sprostredkovaním takýchto služieb, v závislosti od individuálnych potrieb obete a fázy postupu.

Individuálne posúdenie vykonávajú náležite vyškolené osoby v najlepšom záujme obete, pričom osobitná pozornosť sa venuje potrebe vyhnúť sa sekundárnej alebo opakovanej viktimizácii.

Príslušné orgány, inštitúcie, orgány a služby podpory reagujú na potreby obetí v oblasti podpory a ochrany bez zbytočného odkladu a koordinovane.

2. Pri individuálnom posúdení sa prihliada na:
 - a) osobnú charakteristiku obete vrátane príslušných skúseností s diskrimináciou vrátane diskriminácie založenej na prierezových dôvodoch, ako je pohlavie vrátane rodovej identity, vek, zdravotné postihnutie, pobytový status, náboženstvo alebo viera, jazyk, rasový, sociálny alebo etnický pôvod a sexuálna orientácia;
 - b) druh alebo povahu trestného činu;
 - c) okolnosti spáchania trestného činu;
 - d) vzťah obete k páchatel'ovi a riziká, ktoré hrozia zo strany páchatel'a.
3. V rámci individuálneho posúdenia sa osobitná pozornosť venuje:
 - a) obetiam, ktoré z dôvodu závažnosti trestného činu alebo jeho opakovania utrpeli značnú ujmu;
 - b) obetiam trestného činu spáchaného s motívom zaujatosti alebo diskriminácie, ktorý by mohol súvisieť najmä s ich osobnou charakteristikou;
 - c) obetiam, ktoré sú v dôsledku vzťahu k páchatel'ovi a závislosti od neho obzvlášť zraniteľné.

Na účely prvého pododseku sa berie náležitý ohľad na obeť terorizmu, obeť organizovanej trestnej činnosti, obeť obchodovania s ľuďmi, obeť rodovo motivovaného násillia vrátane násillia na ženách a domáceho násillia, obeť sexuálneho násillia vrátane sexuálneho zneužívania detí, obeť vykorisťovania, obeť trestných činov z nenávisti, obeť mučenia, obeť nedobrovoľného zmiznutia, obeť so zdravotným postihnutím a obeť genocídy, zločinov proti ľudskosti, vojnových zločinov alebo zločinu agresie v zmysle vymedzenia v článkoch 6, 7, 8 a 8a Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu. Osobitná pozornosť sa v príslušných prípadoch venuje obeť online foriem týchto trestných činov a obeť, ktoré patria do viac ako jednej z týchto kategórií.

V relevantných a náležitých prípadoch sa v individuálnom posúdení zohľadnia osobitné potreby rodinných príslušníkov obeť.

- 3a. V rámci individuálneho posúdenia sa osobitná pozornosť venuje riziku, ktoré predstavuje samotný páchatel', ako sa uvádza v odseku 2 písm. d), napríklad:
- a) riziku násilného správania;
 - b) riziku ublíženia na zdraví;
 - c) riziku použitia zbrane;

- d) napojeniu na organizovanú zločineckú skupinu alebo účasti v takejto skupine;
 - e) užívaníu drog alebo alkoholu;
 - f) zneužívaníu detí;
 - g) duševným problémom;
 - h) nebezpečnému prenasledovaniu alebo
 - i) vyhrážaniu alebo nenávisným prejavom.
4. Na účely tejto smernice sa vychádza z predpokladu, že detské obeť majú vzhľadom na svoju zraniteľnosť voči sekundárnej a opakovanej viktimizácii, zavražďovaniu a pomste osobitné potreby v oblasti podpory a ochrany. S cieľom určiť, či a v akom rozsahu by sa na ne mohli vzťahovať osobitné opatrenia stanovené v článkoch 18, 18a, 23 a 24, sa vykoná individuálne posúdenie detských obetí. Individuálne posúdenie detských obetí sa vykonáva v rámci cielených a integrovaných služieb podpory uvedených v článku 9a a zohľadňujú sa pri ňom všetky osobitné potreby, ktoré by mohli mať detské obeť bez rodičovskej starostlivosti ako následok trestného činu.“;

c) odseky 6 a 7 sa nahrádzajú takto:

- „6. Individuálne posúdenie sa vykonáva za aktívnej účasti obete, pričom sa prihliada na želania obete, a to aj v prípade, že si obeť neželá využiť osobitné opatrenia stanovené v článkoch 8, 9, 9a, 23 a 24.
7. Členské štáty zabezpečia, aby sa individuálne posúdenie preskúmalo podľa individuálnych potrieb obete a aby sa v relevantných prípadoch prijali nové opatrenia alebo aby sa prebiehajúce opatrenia prispôbili v súlade s individuálnymi potrebami obete s cieľom zabezpečiť, aby podporné a ochranné opatrenia zodpovedali meniacej sa situácii obete. Ak dôjde k výraznej zmene prvkov, na ktorých je individuálne posúdenie založené, členské štáty zabezpečia, aby bolo individuálne posúdenie v priebehu trestného konania aktualizované.“

16. Článok 23 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté práva na obhajobu, a v súlade so zásadami voľnej úvahy justičných orgánov členskej štáty zaistia, aby sa na obeť s osobitnou potrebou ochrany, na ktoré sa vzťahujú osobitné opatrenia identifikované v rámci individuálneho posúdenia, mohli vzťahovať opatrenia stanovené v odsekoch 2, 3 a 4 tohto článku. Ak prevádzkové alebo praktické prekážky znemožňujú poskytnutie osobitného opatrenia plánovaného na základe individuálneho posúdenia alebo ak je naliehavo potrebné vypočuť obeť a ak by to mohlo poškodiť obeť alebo inú osobu alebo ohroziť priebeh konania, členské štáty môžu výnimočne rozhodnúť, že plánované osobitné opatrenie neposkytnú.“;

b) v odseku 2 sa písmeno d) nahrádza takto:

„d) všetky výsluchy obetí sexuálneho násillia alebo rodovo motivovaného násillia vrátane násillia na ženách a domáceho násillia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice (EÚ) 2024/1385, pokiaľ ich nevedie prokurátor alebo sudca, vedie osoba rovnakého pohlavia ako obeť, ak si to obeť želá a ak sa tým nenaruší priebeh trestného konania.“;

c) v odseku 3 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) opatrenia na zamedzenie zbytočnému kladeniu otázok týkajúcich sa súkromného života obete, ktoré nesúvisia s trestným činom, vrátane sexuálnej orientácie obete, pohlavia vrátane rodovej identity alebo sexuálneho správania v minulosti, a“;

d) dopĺňajú sa tieto odseky:

„4. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány mali právomoc prijímať vhodné opatrenia počas trestného konania a tak dlho, ako je to potrebné na poskytnutie fyzickej ochrany obetiam s osobitnými potrebami ochrany identifikovanými v súlade s článkom 22, vrátane týchto opatrení:

- a) nepretržitej alebo dočasnej prítomnosti orgánov presadzovania práva alebo iných orgánov poskytujúcich fyzickú ochranu v súlade s vnútroštátnym právom;
- b) zákazov, obmedzujúcich opatrení alebo ochranných príkazov na zabezpečenie ochrany obetí pred akýmikoľvek násilnými činmi v súlade s vnútroštátnym právom;
- c) prístupu k zariadeniam núdzového bývania a inému náležitému dočasnému ubytovaniu v súlade s vnútroštátnym právom.

5. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány, ak je to relevantné z hľadiska bezpečnosti obete, informovali obeť o možnosti požiadať o vydanie zákazov, obmedzujúcich opatrení alebo ochranných príkazov a možnosti požiadať o cezhraničné uznanie ochranných príkazov v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ* alebo ochranných opatrení podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013**.

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze (Ú. v. EÚ L 338, 21.12.2011, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj>).

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach (Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/606/oj>).“

17. Článok 24 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa dopĺňa toto písmeno:

„d) aby bolo pri vyšetrowaní trestných činov a trestných konaniach zaistené právo dieťaťa byť vypočuté a najlepší záujem dieťaťa v súlade s článkom 10.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„3. Ak má na trestnom čine účasť nositeľ rodičovských práv a povinností, a to tak, že to zahŕňa konflikt záujmov medzi detskou obeťou a nositeľom rodičovských práv a povinností, členské štáty prihliadajú na najlepšie záujmy dieťaťa a zabezpečia, aby žiaden úkon vyžadujúci si súhlas podľa vnútroštátneho práva nebol podmienený súhlasom nositeľa rodičovských práv a povinností.“

18. Článok 25 sa nahrádza takto:

„Článok 25

Odborná príprava odborníkov z praxe

1. Členské štáty zaistia, aby úradníci, u ktorých je pravdepodobné, že prídu do kontaktu s obeťami, napríklad príslušníci polície a súdni zamestnanci, absolvovali všeobecnú a špecializovanú odbornú prípravu na úrovni, ktorá zodpovedá miere ich kontaktu s obeťami, s cieľom umožniť, aby pristupovali k obetiam nestranne, s rešpektom, bez diskriminácie a profesionálne a v relevantných prípadoch citlivo vo vzťahu k prípadnej traume, rodovým aspektom, zdravotnému postihnutiu alebo tomu, že ide o dieťa, a zabrániť sekundárnej viktimizácii. Odborná príprava sa poskytuje aj v súvislosti s obeťami počítačovej kriminality.

2. Bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdnictva a rozdiely v organizácii súdnictva v rámci Únie, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa sudcom a prokurátorom zapojeným do trestných vyšetrení a trestných konaní poskytla všeobecná aj špecializovaná odborná príprava o cieľoch tejto smernice v rozsahu, ktorý zodpovedá ich sudcovskej alebo prokurátorskej funkcii. Takáto odborná príprava je založená na ľudských právach, zameraná na obeť a zohľadňuje rodové hľadisko, zdravotné postihnutie a to, že ide o dieťa.
3. Bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť právnickej profesie, členské štáty odporúčajú, aby tí, ktorí sú zodpovední za odbornú prípravu právnikov, sprístupnili všeobecnú aj špecializovanú odbornú prípravu s cieľom zvýšiť povedomie právnikov o potrebách obetí a umožniť im pristupovať k obetiam s prihliadnutím na prípadnú traumatu, rodové aspekty, zdravotné postihnutie alebo to, že ide o dieťa.
4. Členské štáty prostredníctvom svojich verejných služieb alebo poskytovaním finančných prostriedkov organizáciám pomoci obetiam podporujú iniciatívy umožňujúce, aby subjekty, ktoré poskytujú pomoc obetiam a služby restoratívnej spravodlivosti, absolvovali odbornú prípravu na úrovni, ktorá zodpovedá miere ich kontaktu s obeťami, a dodržiavali profesionálne normy, aby sa zaistilo, že tieto služby sa budú poskytovať nestranne, s rešpektom, nediskriminačne, s ohľadom na dieťa a profesionálne.

5. V súlade s príslušnými povinnosťami a charakterom a mierou kontaktu odborníka z praxe vrátane príslušných lekárskejších odborníkov s obeťami je cieľom odbornej prípravy umožniť odborníkovi z praxe, aby obeť rozpoznal a pristupoval k nim s rešpektom, profesionálne a bez diskriminácie.
6. Odborná príprava uvedená v tomto článku zohľadňuje protokoly alebo usmernenia uvedené v článku 26a ods. 1.
7. Odborná príprava uvedená v tomto článku, za ktorú sú zodpovedné členské štáty, sa vykonáva pravidelne. Každý členský štát prijme opatrenia na podporu orgánov a organizácií zodpovedných za takúto odbornú prípravu s cieľom rozvíjať, poskytovať a zabezpečovať absolvovanie takejto odbornej prípravy, ako aj jej kvalitu a dostupnosť na celom území tohto členského štátu.“

19. Vkladá sa tento článok:

„Článok 25a

Zvyšovanie povedomia a informovanie o právach obetí

1. Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia, a to aj prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, aby zvýšili povedomie o právach stanovených v tejto smernici, znížili riziko viktimizácie a minimalizovali negatívny vplyv trestnej činnosti a riziká sekundárnej a opakovanej viktimizácie, zastrašovania a pomsty, a to najmä tým, že sa zamerajú na ohrozené skupiny, napríklad deti a obeť rodovo motivovaného násillia. Takéto opatrenia môžu zahŕňať informačné kampane a kampane na zvyšovanie povedomia a výskumné a vzdelávacie programy, v náležitých prípadoch v spolupráci s príslušnými organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími zainteresovanými stranami, ako aj opatrenia na zvýšenie informovanosti obetí o tom, kde získať pomoc a ako uplatňovať svoje práva, a to aj sprístupnením verejných registrov akreditovaných podporných organizácií.
2. Členské štáty poskytnú verejnosti informácie o oznamovaní trestných činov, právach obetí, dostupných službách všeobecnej a špecializovanej podpory obetí, fungovaní justičného systému, ako aj príslušných postupoch a procesoch uplatňovania. Takéto informácie musia byť ľahko prístupné, používateľsky ústretové, poskytované v jednoduchom jazyku a ľahko dostupné, napríklad na webovom sídle.

Členské štáty zabezpečia, aby bol obsah informácií poskytovaných verejnosti v relevantných prípadoch vypracovaný v spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti, aby nebol protichodný a aby sa pravidelne aktualizoval v záujme zabezpečenia presnosti.“

20. V článku 26 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány mohli spracúvať osobné údaje obetí vrátane zasielania uvedených osobných údajov príslušným orgánom členského štátu pobytu obete, ak obeť súhlasí, alebo, ak obeť nie je schopná vyjadriť súhlas, bez takéhoto súhlasu v súlade s príslušným právom Únie.“

21. Do kapitoly 5 sa vkladajú tieto články:

„Článok 26a

Protokoly alebo usmernenia na koordináciu a spoluprácu v členských štátoch

1. Členské štáty vypracujú a zavedú osobitné protokoly alebo usmernenia, záväzné alebo nezáväzné, v závislosti od vnútroštátneho práva, o organizácii služieb a činností príslušných orgánov a osôb, ktoré prichádzajú do kontaktu s obeťami, podľa tejto smernice. Protokoly alebo usmernenia sa vypracujú v koordinácii a spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami, napríklad ústrednými orgánmi, v súlade s vnútornou štruktúrou a rozdelením právomocí v členských štátoch, orgánmi presadzovania práva, prokuratúrou, justičnými orgánmi, orgánmi zaistenia a zadržania, službami restoratívnej spravodlivosti a službami na podporu obetí, na základe konzultácií s príslušnými profesijnými organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom reagovať na potreby obetí.

Protokoly alebo usmernenia poskytujú minimálne všeobecné pokyny k tomu, ako:

- a) poskytovať obetiam všetky potrebné informácie prispôsobené ich potrebám v súlade s touto smernicou;
 - b) majú príslušné orgány uplatňovať článok 5a tejto smernice;
 - c) sa vykonáva individuálne posúdenie podľa článku 22 a poskytovanie služieb podpory pre obeť s osobitnými potrebami s prihliadnutím na individuálne potreby obetí v rôznych fázach trestného konania;
 - d) sa uskutočňuje spolupráca medzi službami všeobecnej a špecializovanej podpory vrátane cielených a integrovaných služieb podpory pre detské obeť, ako sa uvádza v článku 9a.
2. Členské štáty zabezpečia, aby protokoly alebo usmernenia uvedené v odseku 1 boli vo vhodných prípadoch predmetom preskúmania s cieľom zabezpečiť ich účinnosť, ako napríklad v prípade významných zmien vo vnútroštátnom práve.

Článok 26b

Použitie informačných a komunikačných technológií

1. Členské štáty zabezpečia, aby obeť mohli svoje práva stanovené v článku 3a, článku 5 ods. 1 a článku 5a ods. 1, pokiaľ ide o oznamovanie online, uplatňovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.
2. Členské štáty zabezpečia, aby obeť mohli svoje práva stanovené v článku 4 ods. 1, článku 5 ods. 3, článku 5a ods. 6, článku 6 ods. 1, 2, 4, 5 a 6 a článku 10b v dostupných prípadoch uplatňovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií v súlade s vnútroštátnym právom.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa obetiam na základe toho, že majú pobyt v inom členskom štáte, nebránilo vo výkone ich práv uvedených v odseku 1 prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.

Členské štáty zabezpečia, aby sa obetiam na základe toho, že majú pobyt v inom členskom štáte, nebránilo vo výkone ich práv uvedených v odseku 2 prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, ak sú takéto technológie v členských štátoch dostupné.

4. Ak si vnútroštátne systémy ponúkajúce informačné a komunikačné technológie vyžadujú použitie elektronickej identifikácie, podpisov a pečatí, členské štáty umožnia používanie európskej peňaženky digitálnej identity, oznámených schém elektronickej identifikácie, kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí ktoréhokoľvek iného členského štátu, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014*.

Článok 26c

Práva obetí so zdravotným postihnutím

1. Členské štáty zabezpečia, aby obeť so zdravotným postihnutím mohli využívať informačné a komunikačné technológie uvedené v článku 26b tejto smernice na rovnakom základe ako ostatné osoby, a to splnením požiadaviek na prístupnosť stanovených v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/8821**.
2. Členské štáty zabezpečia, aby obeť so zdravotným postihnutím mali prístup ku každému postupu, službe podpory a ochrannému opatreniu, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, na rovnakom základe ako ostatné osoby v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.

Členské štáty zabezpečia, aby boli obetiam so zdravotným postihnutím na požiadanie poskytnuté primerané úpravy a procesné úpravy.

-
- * Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).
- ** Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).“

22. Článok 28 sa nahrádza takto:

„Článok 28

Poskytovanie údajov a štatistík

1. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na vytvorenie systému pre zber údajov a tvorbu a šírenie štatistík o obetiach.

Do štatistík sú minimálne zahrnuté tieto údaje dostupné na ústrednej úrovni a rozčlenené podľa pohlavia a vekovej skupiny (dieťa/dospelá osoba) obete a, ak je to možné a relevantné, vzťahu medzi obeťou a páchatelom a druhu trestného činu:

- a) počet obetí;
- b) počet a druh oznámených trestných činov.

Do štatistík sa zahrňajú aj údaje dostupné na ústrednej úrovni o tom, ako si obeť uplatňujú práva stanovené v tejto smernici. Na účely tohto odseku môžu členské štáty použiť údaje získané na základe príslušných aktov Únie.

2. Členské štáty sa usilujú zbierať štatistiky uvedené v tomto článku na základe spoločného rozčlenenia vypracovaného v spolupráci s Komisiou (Eurostatom) a v súlade s normami vypracovanými Komisiou (Eurostatom) v spolupráci s vnútroštátnymi štatistickými orgánmi. Tieto údaje zasielajú Komisii (Eurostatu) každé tri roky. Zasielané údaje nesmú obsahovať osobné údaje.
3. Agentúra Európskej únie pre základné práva poskytuje členským štátom a Komisii podporu pri zbere údajov a tvorbe a šírení dostupných štatistík o obetiach trestných činov a pri oznamovaní dostupných údajov o tom, ako si obeť uplatňovali svoje práva stanovené v tejto smernici.
4. Komisia (Eurostat) poskytuje členským štátom podporu pri zhromažďovaní údajov uvedených v odseku 1, a to aj stanovením spoločných noriem.
5. Členské štáty sprístupnia zozbierané štatistické údaje verejnosti prístupným a používateľsky ústretovým spôsobom. Štatistiky nesmú obsahovať osobné údaje.“

23. Vkladá sa tento článok:

„Článok 28b

Zdroje

Bez toho, aby bola dotknutá rozpočtová autonómia členských štátov, členské štáty zabezpečia dostatočné ľudské a finančné zdroje na účinné uplatňovanie opatrení stanovených v tejto smernici.“

24. Článok 29 sa nahrádza takto:

„Článok 29

Podávanie správ Komisiou a preskúmanie

Komisia do ... [šesť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice] predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice. V správe sa posúdi, v akom rozsahu prijali členské štáty opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou vrátane ich technickej realizácie, a najmä spôsob, akým členské štáty vykonávajú článok 9a ods. 3. Komisia v tejto správe zohľadní zistenia Agentúry Európskej únie pre základné práva a Eurostatu.

K správe sa v prípade potreby pripojí legislatívny návrh.“

Článok 2
Transpozícia

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s touto smernicou do ... [dva roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice] s výnimkou opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodom 21 tejto smernice, ktoré sa týkajú len článku 26b smernice 2012/29/EÚ a ktoré sa prijímú a uverejnia do ... [štyri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice]. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3
Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V ...

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka
